

Observatorul european al plurilingvistului

Scrisoarea electronică nr. 50 (iunie-august 2013)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/>

Traducere de Oana Răican

Traducerile în limbile [bulgară](#), [croată](#), [engleză](#), [germană](#), [greacă](#), [italiană](#), [portugheză](#), [rusă](#) și [spaniolă](#) sunt disponibile on-line

Europa va fi plurilingvă sau nu va fi deloc. Plurilingvistul avansează sigur, dar încet.
Putem face mai mult de atât. Nu uitați să susțineți OEP apăsând [AICI](#).

OEP tocmai ce a lansat o petiție internațională pe site-ul Avaaz.org:

Să ne salvăm limbile!

Să diversificăm predarea limbilor străine de la grădiniță la facultate, ridicând nivelul educației.
Pentru a afla mai multe și pentru a semna petiția, apăsați [AICI](#)

1. 5 victorii ale plurilingvistului!
2. [Ultimele actualizări ale site-ului](#)
3. Schimbați Bruxelles-ul! Schimbați lumea!
4. [Anunțuri și apariții](#)
5. [Recitiți scrisorile precedente](#)

1) 5 victorii ale plurilingvistului

a) Strategia „doar engleză” la Istituto Politecnico di Milano, anulată de justiția italiană

În primăvara lui 2012, Institut politecnico di Milano a decis ca toate programele de masterat și doctorat să se desfășoare în limba engleză, în numele internaționalizării studiilor și al concurenței dintre universitățile italiene.

[Tribunalul administrativ din Lombardia](#) a concluzionat că adoptarea englezei ca limbă de predare nu influențează calitatea studiilor, că predarea într-o singură limbă străină nu poate fi considerată o marcă a internaționalizării și că aceasta din urmă presupune cel puțin neexcluderea limbii naționale ca limbă de predare.

De asemenea, instanța a considerat că, obligând profesorii să predea în engleză, Istituto Politecnico impunea o constrângere disproporționată în raport cu obiectivul urmărit și aducea atingere libertății de predare. În plus, faptul că nu li se ofereau tuturor studenților italieni aceleași cursuri ca cele propuse într-o limbă străină aducea atingere dreptului la învățătură, dreptul de a preda și dreptul la învățătură fiind drepturi protejate de Constituție.

b) [Germania își pune întrebări cu privire la binefacerile anglicizării învățământului superior.](#)

În cursa pentru anglicizarea învățământului superior, Germania a luat ceva avans în raport cu Franța și Italia, urmând strategia de decenii a țărilor scandinave și a Olandei.

De fapt, mai puțin de 10% dintre programele de masterat oferite se desfășoară în engleză, cu puțin mai multe decât în Franța la ora actuală.

Cu toate acestea, universitățile germane încep să conștientizeze neajunsurile acestei politici.

Consecința imediată o reprezintă slaba inserție a studenților străini în economia germană care, ca urmare a îmbătrânirii accelerate a populației sale, are nevoie de imigranți cu un nivel ridicat de pregătire. Prin urmare, este necesară impunerea învățării germanei și reintroducerea ei ca limbă de predare în cazul programelor predate 100% în engleză în ultimii zece ani fără niciun câștig.

Celălalt motiv pentru a opri anglicizarea învățământului superior și a cercetării îl reprezintă simpla necesitate de a proteja calitatea cercetării în Germania. În numeroase domenii de cercetare este necesară cunoașterea limbii germane. De asemenea, dacă se poate totuși publica în engleză pentru a avea un număr mai mare de cititori, acest lucru nu presupune că cercetarea trebuie să se desfășoare neapărat în engleză. Cercetarea în propria limbă, în măsura în care poate în continuare să exprime întreaga realitate științifică, este o condiție a creativității științifice.

⌘Ⓣ Engleza în universitățile franceze: Legea Fioraso învinge campaniile marilor școli

Depășite de evenimente la acest capitol, marile școli, conduse de fostul președinte al Conferinței marilor școli, Pierre Tapie, și-au pus în cap să rivalizeze cu universitățile și institutele germane elaborând programe de masterat și doctorat desfășurate exclusiv în limba engleză. Obiectivul oficial era atragerea studenților străini, în special indieni, chinezi și coreeni, motiv fals având în vedere că este un lucru cunoscut că învățarea francezei s-a dezvoltat considerabil în aceste țări în ultimii ani. Astfel, tinerii din aceste țări non-francofone nu sunt reticenți în a învăța franceza. Prin urmare, limba nu este o frână pentru studenții străini. Adevăratul motiv îl reprezenta în special legitimizarea a celor aproximativ 700 de programe desfășurate exclusiv în engleză, în special programe de masterat, implementate ilegal în baza legii Toubon.

După voturile similare din Adunarea națională și apoi în Senat, Marile școli care au ales această strategie vor trebui să își revizuiască politica și să își transforme programele în programe „parțial în limbă străină”, și, în cazul în care studenții nu au un nivel satisfăcător de limba franceză, acestea vor trebui să înceapă cursurile în engleză și să le termine în franceză, după cum propune Jacques Attali în ultima sa lucrare *Urgences françaises* (n.tr. Urgențe franceze).

La rândul său, OEP este în favoarea elaborării unor veritabile cursuri internaționale, pe modelul [Universității franco-germane](#) sau al [Universității franco-italiene](#).

Ⓛ) Excepția culturală victorioasă la Bruxelles

Se credea că, după adoptarea, în 2005, cu unanimitate, cu excepția Statelor Unite și a Israelului, de către Conferința generală a UNESCO a „Convenției internaționale privind protejarea și promovarea diversității expresiilor culturale”, cultura și bunurile culturale erau considerate în mod clar diferite de mărfurile obișnuite și că industriile culturale erau la adăpost de OMC și neoliberalism.

Din păcate lucrurile nu au stat așa, iar Statele Unite au încercat din nou să îngenuncheze Europa în cadrul negocierilor în curs privind zona de liber schimb Europa – Statele Unite.

Sectorul vizat în principal era reprezentat de cinematografie și audiovizual, principalul sector exportator al Statelor Unite.

Din fericire, și în Statele Unite există oameni de cultură suficient de realiști pentru a realiza că protejarea și promovarea diversității expresiilor culturale reprezintă o miză globală majoră. Astfel, [Steven Spielberg](#), Președinte al Festivalului de la Cannes în 2013 a apărut excepția culturală, semnalând faptul că peste jumătate dintre coproducțiile prezentate au beneficiat de sprijin din fonduri europene și din partea sistemului francez, care nu era un sistem subvenționat public, ci de finanțare a creației de către spectatorii înșiși prin taxa pe bilete și de către operatorii audiovizuali.

Iată o modalitate concretă de protejare a creației și a calității producției cinematografice și audiovizuale globale.

e) [Programul LRE](#), desfășurat de Consiliul Britanic, care, observând dominația englezei, a stabilit necesitatea multilingvismului și a susținerii, prin programe europene, a acțiunilor într-adevăr favorabile diversității lingvistice.

Programul LRE (Language Rich Europe – Europa bogată prin limbile sale), la care OEP a participat, s-a încheiat cu elaborarea unui raport care descrie situația limbilor în Europa, în ceea ce privește educația, de la grădiniță la facultate, în companii, în domeniul audiovizualului și în presă, precum și la nivelul serviciilor publice.

Niciun studiu de o asemenea amploare nu a mai fost realizat până acum. Astfel, acesta a permis o mai bună cunoaștere a unui domeniu dominat de idei preconceptuate și clișee. În cadrul [sesiunii finale de la Bruxelles](#), din 25 martie 2013, reprezentanții a 19 state s-au pus de acord cu privire la recomandările adresate Comisiei Europene, ce pot fi consultate pe site-ul RLE.

2) Printre [cele mai recente actualizări ale site-ului](#)

- [Quand les rois de Hollywood font l'apologie de l'exception culturelle française](#)
- [Exception culturelle : notre système est à la fois mutualiste et universaliste \(Radu Mihileanu\)](#)
- [Les CNC européens soutiennent l'exception culturelle](#)
- [Enseignement supérieur : la loi Toubon améliorée et consolidée par le Sénat !](#)
- [Enkvist: "la lengua columna vertebral de la educación"](#)
- [Les entreprises françaises malades de l'anglais \(Huff. Post\)](#)
- [Merkel wants more German spoken in EU \(Euractiv\)](#)
- [Contre la langue unique \(S. Halimi, Le Monde Diplomatique\)](#)
- [Die Bahn will Anglizismen vermeiden \(Die Zeit\)](#)
- [L'anglais, langue officielle de la Suisse: "une erreur"](#)
- [Plurilinguismo, più autonomia per nuova delegata Mariolini](#)
- [Suíços se interessam por línguas estrangeiras](#)
- [German 'should be a working language of EU', says Merkel's party](#)
- [Luistertaal werkt, een documentaire](#)
- [Arrêtons de croire que l'anglais est la langue naturelle du rock](#)
- [Artículo 2 del proyecto Fioraso : No habrá 'todo-inglés' en la universidad](#)
- ["Sauvons nos langues", une pétition de l'OEP lancée sur Avaaz](#)
- [In der Krise lernt alle Welt Deutsch \(Die Welt\)](#)
- [L'accord de libre-échange entre l'UE et l'Amérique du Nord](#)
- [Let. aperta di protesta dai lettori linguistici di lingua tedesca alle università italiane](#)
- [Les langues régionales inscrites dans la Loi de refondation de l'école](#)
- [A ONU quer ser uma Babel](#)
- [Is die taal van ver of van hier? Alles over talensensibilisering](#)
- [Las lenguas en la enseñanza superior: ¿se confirma la Ley Toubon!](#)
- [Article 2 : fin du premier acte et première victoire ! \(P. Amirshahi\)](#)
- [Anglais dans l'enseignement académique: le débat s'égare dans les clichés](#)
- [Diversité linguistique : "Les Confettis de Babel"](#)
- [Vielsprachigkeit ist Estlands Stärke](#)
- [Multilinguismo: la sfida quotidiana per gestire la babele europea](#)
- [Avoir honte de la langue de sa mère...](#)
- [Het inkomen van een zelfstandig vertaler?](#)
- [Contexte multilingue et langue nationale au Maroc](#)
- [Publicación: Ciudadanía democrática y multilingüismo](#)
- [Cours en anglais : l'Allemagne réintroduit l'allemand](#)

- [Pääkirjoitus Ranska, rakkauden kieli](#)
- [Finnisch ist die Sprache der Liebe \(euro/topics\)](#)
- [Corsi in inglese al Politecnico, ma i giudici del Tar li bocciano](#)
- [Politecnico di Milano, no a lezioni solo in inglese](#)
- [Diversité linguistique et langue française sont-elles condamnées à reculer dans l'Ue ?](#)
- [Plurietnia e plurilingüismo no Brasil:...](#)
- [Europees Hof van Justitie haalt Vlaams taaldecreet onderuit](#)
- [Nouvelles modalités de recrutement des profs : absence des langues étrangères ?](#)
- [Bilinguisme à l'Université et chez les nourrissons \(Emission radio\)](#)
- [Statistik: Schweizer lernen gerne Sprachen](#)
- [Printemps arabe et langue française : des chemins communs ?](#)
- [El boom de la enseñanza del chino en Francia](#)
- [Il Ministero: sì all'inglese al Politecnico \(SWAS\)](#)
- [L'anglais à l'université : jugement historique du tribunal administratif de Lombardie !](#)
- [Plurilinguismo/pluriculturalismo e educação intercultural na fronteira](#)
- [Le bilinguisme est-il un atout ? \(Sciences Humaines\)](#)
- [TST en taalleren in Zuid-Afrika](#)
- [¿Se debe descartar el inglés de la esfera europea?](#)
- [Politische Bildung künftig nur noch auf Deutsch \(Süddeutsche Zeitung\)](#)
- [Je parlais l'english fluètement, yes, yes ! \(Jean Quatremer\)](#)
- [No all'inglese come lingua esclusiva Il Tar ferma il Politecnico](#)
- [Des cours en "globish" ? Non, merci](#)
- [Une université française à l'international : Paris-Sorbonne](#)
- [Georges Moustaki nous a quittés](#)
- [Quand les traducteurs prennent la parole : préfaces et projets traductifs](#)
- [Federale ambtenaren leren en oefenen elkaars taal](#)
- [Le public appelé à l'aide pour la traduction en français de Jack Avarice](#)
- [Para Bruselas, algunos 'ciudadanos europeos' son más iguales que otros\[1\]](#)
- [Individuelle Sprachförderung in der Berufsschule](#)
- [Le résultat du festival de Cannes : hautement symbolique pour l'exception culturelle !](#)
- [Les langues à l'université : la loi Toubon confortée !](#)
- [Français, gardez votre langue à l'université](#)
- [L'enseignement en anglais en France, une erreur historique](#)
- [Nuova App sul Plurilinguismo](#)
- [Assouplissement des conditions d'utilisation des langues régionales](#)
- [GLOBALIZARE LINGVISTICA – Engleza nu va deveni unica limba din lume](#)
- [Article 2 du projet Fioraso : Il n'y aura pas de tout-anglais à l'université](#)
- [Chinees wordt mogelijk examenvak](#)
- [C. Truchot sur les universités en anglais : les déboires européens](#)
- [Défense de la langue française : et si on commençait par le gouvernement ?](#)
- [Las Pruebas PISA a Examen: Educación Lingüística y Rankings Internacionales](#)
- [„Fremdsprache in den Alltag integrieren“](#)
- [Cours en anglais à la fac : "les examens se passeront en français" \(F. Hollande\)](#)
- [L'anglais à l'université, bientôt la fin de la récré !](#)
- [Enseigner en anglais dans les universités françaises, quels effets prévisibles ? \(C. Truchot\)](#)
- [Démographie, une chance pour la francophonie ?](#)
- [A promoção da competência multilíngue na escola](#)
- [Meer en meer leerlingen op Vlaamse scholen spreken thuis geen Nederlands](#)
- [Ausschreibung Workshop Europäische Übersetzerschmiede](#)
- [Língua\(s\) entre emigração e regresso](#)
- [La francophonie est une force \(Yamina Benguigui\)](#)
- [Trop d'anglicismes à la télé suisse alémanique](#)

- [L'economia delle lingue \(F. Grin, 6 maggio\)](#)
- [Tweetalig onderwijs: 'Zwakke leerlingen worden beter'](#)
- [¿Traductor, traidor? Hablan catorce traductores](#)
- [Les langues, le CV et la fiche de paie \(Le Monde\)](#)
- [Pour Bruxelles, certains « citoyens européens » sont plus égaux que d'autres\[1\].](#)
- [The Joy of Language Barriers](#)
- [Technologie, innovation et multilinguisme](#)
- [English and Linguistic Imperialism – Time to move on?](#)

3) Schimbați Bruxelles-ul

Ne putem pune întrebări cu privire la motivele lipsei de simpatie față de instituțiile europene și în special față de Comisie.

Unul dintre motive este fără îndoială faptul că, ca orice altă instituție internațională, aceasta este în continuare prea departe de cetățeni, în ciuda eforturilor meritorii depuse de ani buni. Dar acest lucru nu este suficient. Problema limbii nu este deloc rezolvată.

În condițiile în care nouă direcții generale din 28 au site-uri Internet exclusiv în limba engleză, în condițiile în care 50% dintre agențiile executive ale Comisiei au, și ele, site-uri doar în engleză, fără niciun alt motiv în afară de cel al componenței echipelor create, în condițiile în care 90% dintre textele elaborate de redactori non-anglofoni sunt redactate în engleză și când auzim că este doar o chestiune internă care îi privește doar pe funcționari, înțelegem că va fi imposibil să urcăm această pantă cu o pasivitate atât de grea.

Ca 90% dintre texte să fie redactate inițial în limba engleză de non-anglofoni este o falsă constrângere și un simbol negativ. Dar lucrurile nu au stat mereu așa. Pentru a asigura o calitate acceptabilă a englezei, un serviciu de 18 traducători anglofoni revizuiesc textele care le sunt transmise.

Am putea inversa logica: ca redactorii să producă în limba lor maternă sau în limba pe care o preferă. Fără a modifica regula, textul care ar fi ulterior discutat în cadrul grupurilor de lucru va fi, bineînțeles, tradus în câteva limbi, în limbile denumite de procedură, germană, engleză și franceză, iar apoi în celelalte limbi. Astfel, un text scris în italiană de un italian va fi tradus în germană, în engleză și în franceză, apoi în alte limbi, în timp ce, la ora actuală, textul este scris în engleză de un italian, corectat de serviciul de revizie, apoi tradus în germană și în franceză și, ulterior, tradus din engleză în italiană și în celelalte limbi.

Iată un subiect interesant de reflecție asupra modului de modificare a opiniei europenilor despre Comisie. Dar mai ales un simbol puternic care ar răsturna cea mai îndârjită dintre ideile transmise, și anume că totul trebuie să treacă prin engleză.

Învățarea englezei, limbă internațională, dar și limbă de cultură, nu ar fi suficientă pentru aceasta, este clar.

5) Anunțuri și apariții

- [Apprendre pour transmettre, L'éducation contre l'idéologie managériale](#), François Rastier, 256 p., coll. Souffrance et théorie, PUF, mai 2013, Paris
- [Le multilinguisme en contexte professionnel à Hambourg](#), soutenance de thèse d'Eve Lejot
- [Konferenz zum Thema Dialogdolmetschen Participez à la recherche sur les langues de l'immigration](#)
- [CV de traductrice Portugais-Français / Français-Portugais](#)
- [Le projet BabelMatrix au service des traducteurs littéraires](#) (CEATL)
- [New MA in Sociolinguistics and Multilingualism](#)

- [Publication : Traduction : histoire, théories, pratiques, Delphine Chartier, 2012, 181 p.](#)
- [Traduzionetradizione - Quaderni internazionali e plurilingüe di traduzione poetica, numero 8, 2013](#)
- [Les langues du monde au quotidien : l'éveil aux langues dès la maternelle](#)
- [Impacto do ensino precoce do inglês, Silva, Ana Paula Ferreira da, Lisboa 2012](#)
- [Languages of the World An Introduction](#) , Asya Pereltsvaig, 293 p., March 2012, Stanford University, California
- [Langage et contradiction, Paul Ghils](#)
- [Le langage est-il logique ? De la raison universelle aux diversités culturelles, Paul Ghils](#)
- [L'éthique dans l'enseignement des langues de spécialité, Cahiers de l'APLIUT, n°1 2013, 172 p.](#)
- [Multilinguisme et créativité littéraire, dir. Olga Anokhina, Editions Academia \(Editions\), 2012](#)

6) [Recitiți precedentele Scrisori electronice ale OEP apăsând aici](#)

O METODĂ FONICĂ

„Deschizând” urechile la frecvențele limbii-țintă și modificând în mod natural vocea în timp real, procedeul SpeedLingua, exclusiv și brevetat, le oferă profesioniștilor în domeniul formării lingvistice o soluție care îmbunătățește rapid competențele orale ale studenților lor și se integrează perfect ofertei lor de cursuri.

Dacă doriți să vă dezabonați de la această scrisoare electronică, răspundeți la acest mesaj cu titlul NU.

O.E. P. - 4 rue Léon Séché F-75015 Paris, France –

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/> - <http://www.efm-mehrsprachigkeit.eu>

- mobile : ++33 (0)6 10 38 68 90